

GEZ
(REJ)

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**POZOSTAŁOŚCI UMOCNIEŃ TWIERDZY KOŁOBRZESKIEJ:
PRZYZCÓŁEK W POBLIŻU ROWU DRZEWNEGO,
OB. REDUTA SOLNA - HARCÓWKA**

2. Czas powstania

1832 -1836

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny z lotu ptaka od strony wschodniej

Widok ogólny z lotu ptaka od południowego zachodu

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Bałtycka 46
p-ta 78-100
dz. nr 5/6, cz. dz. nr 11, obr. 3

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

rejestr zabytków:

A-1880* (dawny numer 376)
decyzja z dn. **10.04.1964 r.**

* przepisany do księgi rejestru woj. zachodnio-pomorskiego pod nr A-1880 postanowieniem ZWKZ z dn. 31.01.2020 r. jako:
przyczółek położony w pobliżu Rowu Drzewnego, tj. Reduta Solna

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg, z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22,
z dn. 26.08.2022 r.)

Widok wejścia do reduty.

Schron amunicyjny w zachodniej części wału

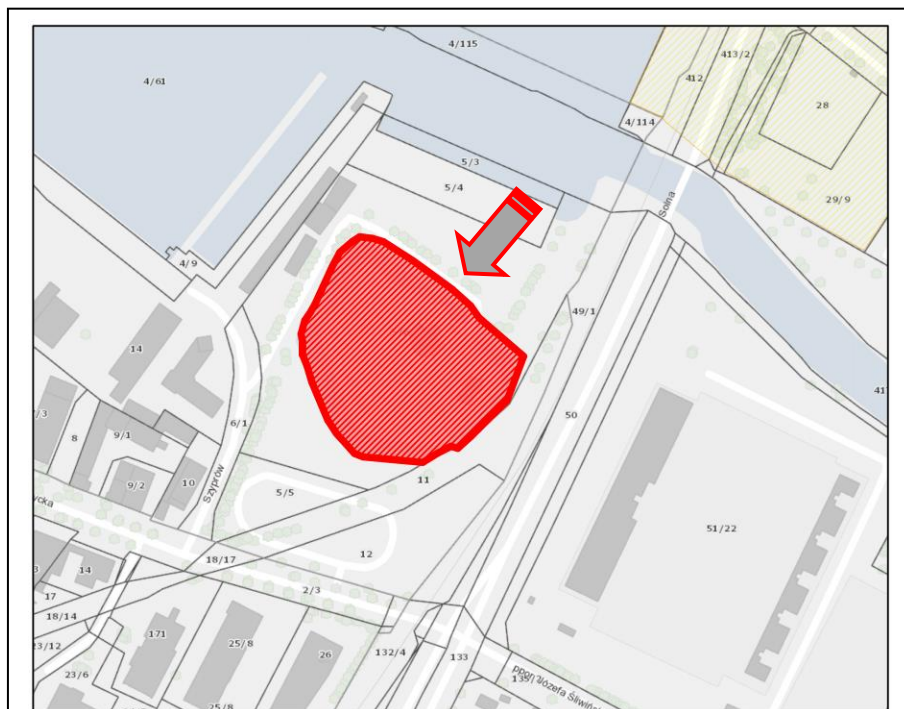
8. Historia, opis i wartości

Obecna reduta zbudowana została w latach 1862-1836 w trakcie przebudowy Twierdzy Kołobrzeg po oblężeniu przez wojska Napoleona 1807r. W miejscu ziemnych umocnień powstała wówczas wysunięta reduta i magazynem amunicyjnym, otoczona wałem ziemnym i fosą, mająca bronić przyczółka mostu.

Budynek bojowy „REDITE” zbudowano na planie półkola, „wyciągniętego” o ok. 4m w stronę płaskiego zamknięcia od pn.-zach., w którego centralnej części ulokowano ryzalit zakończony półkoliście i wysunięty na ok. 5m. Forma obiektu wynika z potrzeby umieszczenia w budynku 5 dział, chroniących przedpole przyczółka mostowego w wachlarzu od pn.-zach. do pd.-wsch. Po obu stronach każdej z działobitni znajdują się po dwa stanowiska dla strzelców. Budynek bojowy od wałów obronnych oddziela ok. 10 m. szerokości plac apelowy. We wschodniej części obwałowań znajduje się magazyn amunicyjny z widoczną dwupowłokową kolebą ceglana ze szczeliną wentylacyjno-kompresyjną.

Największą wartością Reduty Solnej jest jej kompletność i unikatowość zarówno na skalę miasta jak i kraju. W parze z Redutą Morast odległą o 340 m. stanowią obraz gęstości umocnień obronnych Twierdzy Kołobrzeg. Tym bardziej, że większość pozostałych umocnień obronnych usunięto lub przebudowano w momencie likwidacji twierdzy.

Mapy / ikonografia

Kołobrzeg, ul Bałtycka 46 - Reduta Solna: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

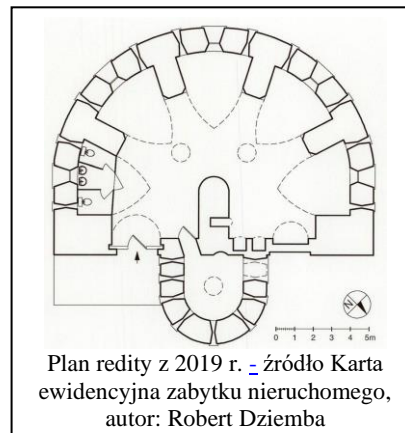
Ogólny stan zachowania reduty – dobry; zarówno budynki jak i obwałowania są zachowane w komplecie.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

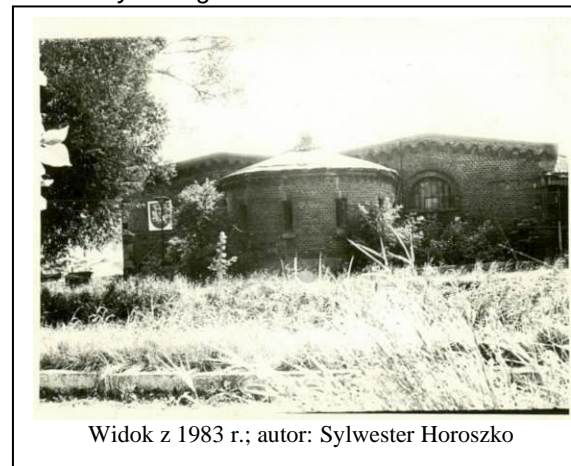
- należy oczyścić fosę i poprawić (udroźnić) jej połączenie z Kanalem Drzewnym
- należy przeprowadzić badanie techniczne i ew. remont zewnętrznego płaszcza koleby magazynu amunicyjnego.
- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być zgodne z zapisami mpzp i uzgodnione z MKZ W Kołobrzegu

Ochrona w zakresie pełnego zachowania:

/ukształtowania bryły, w tym gabaryty wysokościowe, proporcje wysokości ścian i dachu, forma dachu/ konstrukcji i materiału budowlanego/ ukształtowania elewacji, w tym rozmieszczenia i formy otworów okiennych, drzwiowych oraz detal architektoniczny/ stolarki okiennej i drzwiowej, przy wymianie wymagane jest odtworzenie poprzedniej formy i zastosowanie pierwotnego rodzaju materiału/ zasadniczego układu oraz wystroju wnętrza/ bezpośredniego otoczenia obiektu zabytkowego

Plan reduty z 2019 r. - źródło Karta ewidencyjna zabytku nieruchomego, autor: Robert Dziemba

Widok z 1983 r.; autor: Sylwester Horoszko

Oprac.: K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków